

Det bor stammefolk i skogene og åsene bor nord i Thailand, og jeg reiser dit. Hmong og padong er navnet på to av folkegruppene. Det sies de er animister og blant animister finnes sjamaner.

Vi turister kalles falang og er stor og viktig industri her som hjemme.

Jeg kommer til hmong-folket på turisttur, 500 bath er prisen. Det er ikke ille det. Kjøreturen er lang på smale, svingete fjellveier, forbi klostre og kongens sommerslott, kongen er nettopp fylt 82. Det står bilder av ham langs alle veier, også her.

Landsbyen heter Doi Pui, ligger vakkert til i en åsside nord for Chiangmai, 80-90 mil nord for Bangkok. Vi blir satt av øverst i landsbyen, bussen snur og kjører ned til en møteplass lenger nede i dalen.

Det første vi blir vist er en utrolig vakker hage i åssiden. Der blomster valmuer, ja akkurat slike som det lages opium av. Man kunne få 2,5 kilo råopium fra en hage på ett mål, forteller guiden.

Men så legger han beroligende til.

- Vår regjering har fått hmong-folket til å slutte å dyrke opium.

Det er sikkert bra.

- Og disse blomstene her er genetisk manipulert og lager ikke opium i det hele tatt.

Men selvfølgelig er valmuene en turistattraksjon. Og turistene stiller opp for å fotograferes. Helst sammen med et smilende og vakkert ungt hmongpar i nasjonale drakter.

Fortalte jeg at det kostet 10 bath å komme inn i hagen?

Men i alle fall fikk jeg kjenne på en opiumsvalmue uten evne til å lage opiumsaff.

Veien som går nedover fjellsiden har salgsboder på alle kanter. Det er som å gå gjennom utenlandsavreisen på Gardermoen, du kommer ikke utenom tax-frien.

Dette er ikke en "autentisk" hmong landsby, men en stor sammenhengende salgsbod

Vel, jeg er på jakt etter landsbyens sjaman, spør guiden om han vet hvem det er.

Først forstår han ikke hva jeg snakker om, en annen to språklig falang hjelper til og det går et lys opp for guiden.

- Nei, finnes ikke, de er buddhister alle sammen, forteller guiden meg.

Jeg driver med folkestrømmen nedover mellom bodene, vakre tekstiler, mindre vakre, en god del håndverk, mat på glass, nye boder med samme tekstiler, og der er også en Tibet-shop.

Jeg ser på syngeboller og thankaer, og eieren aner en potensiell kunde. Han ruller ut thankaer, en mandala i svart og gull fanger øyet mitt, og det ser selgeren øyeblikkelig, tar fram kalkulatoren, skriver 2500 bath på den.

- For dyrt, sier jeg.
- Din pris, svarer han.

Jeg har vært med på noen pruterunder før, trekker interessen tilbake, ser på andre ting i butikken og vet at jeg nesten sikkert er fanget om jeg tar til å by på den overprisede thankaen. For pruting er et spill og er du begynt så er det ikke lett å komme seg ut..

- Finnes det en medisinmann her? spør jeg.
- Ja, medisin.
- Nei, medisinmann. Healing
- Jeg har medisin. God medisin. Vil du smake?

Mannen trekker en plastpose ut av en skuff i disken, viser meg den. Det ser ut som organisk materiale, det vet jeg, men hva er det?

- Medisin. God medisin. For menn. Litt morgen og litt kveld. Du bli stor elsker. Vil du smake?
- Hva er det?
- Du smake?

Han tar fram en Stanleykniv, skjærer en bit av denne medisinen, gir til meg og peker på munnen min.

Jeg putter en bit som en avklipt negl i munnen, later som jeg tygger og svelger og nikker på holdet og hever tommelfingeren i begeistring.

- Hva, spør jeg igjen.
- Bjørnegalleblære.

Thankaen begynte på 2500 bath , da jeg skulle gå kunne jeg få den for 1500 bath. Da jeg var 10 meter nede i gata kom han etter meg med thankaen, nå var den nede i 1200 bath.

Det ble ingen handel.

- Kjøpe medisin. Godt for deg.

Han trakk posen opp av lomma mens jeg ristet på hodet og gikk.

De som kjenner meg sier at jeg kan være ganske avvisende og det virket i alle fall denne gangen.

En selger borte, en annen spretter opp. Det er en ung mann, han trekker meg inn i et hjørne, skal vise meg noe. Opp fra lommen tar han en eske. Han åpner den

- Diamanter, cheap for you, sier han.

Hvor dum tror han denne falangen er. Dette er ikke en hmonglandsby, men en turistfelle. Animistene finnes neppe her. Men kanskje i neste landsby?

Neste landsby heter Nai Sai. Der bor Padongfolket. Her møtes vi av en attraksjon, nemlig kvinnene.

Kvinnene er kjent for å ha kobberringer rundt halsen. Så som mulig. Jentene får dem rundt halsen i ung alder, noen fra 4-5 årsalderen. De får nye ringer tredd på etter hvert som de vokser og nakkene strekkes og det blir plass for nye ringer.

Jeg teller over 20 på en ung jente, det gjør meg uvel å se på henne. Hun slår blikket ned.

Vakkert?

Ikke vakkert, ikke gyselig, men like fullt gyser jeg. De ligner på menneskelige sjiraffer eller langhalsede fugler.

Hvorfor denne skikken, som vi betaler for å se resultatet av?

Det sies at de mener at forfedrene var svaner, så kvinnene har disse ringene rundt halsen for å ligne langhalsede og grasiøse forfedresvaner.

En annen teori var at ringene skremme onde tigerånder.

Hva guiden ikke forteller er at om en gift padongkvinne skilles, mister de retten til å bære dem, får jeg høre. Da tas de av. Uten ringene kan ikke kvinnen holde hodet oppe. Hvirvlene er alt presset langt fra hverandre og gir ingen støtte.

Skilte kvinner lever ikke lenge.

Røntkenbilder av slike forstrukne nakker vises fram. En død menneskesvane er ikke et vakkert skue. Jeg synes de burde skifte ut mytologien sin og halssmykkene med dem.

Men som kjent er skjønnheten i øynene til den som ser den.

Mvh ailo gaup